

[Augsburg], 19. Mai [1570]

An Johannes Crato von Kraffttheim

UB Breslau, Ms. 9820 (Rehdigeriana 246), Nr. 355 (fol. 468r-v).

Nobili viro, doctrina, virtute, dignitate praestanti, D. Ioanni Cratoni à Crafftthaim, Caesareae Maiestatis consiliario et medico intimo. Domino et patrono suo colendo.

S. Cum hora 6 matutina τὸν γρηγορίου ἀπολογητικὸν legerem, et ad haec verba peruenissem: εἰ ἔκεινα κατηγορίας, ταῦτα συγγνώμης ἄξια: E. T. literae, Clariss[ime] vir, D[omine] et p[atrone] colende mihi afferuntur: in quibus ea reprehendi significas, quae mihi magnum dolorem attulerunt: vt die abhinc octauo indicaui, et Episcopii petitionem priuilegij discretè inserui. Quare plurib[us] non est opus. Quòd si aliorum perfidia innocentiae et integritati meae fraudi fuerit (quod statim inspecto libro diuinaui) consolabitur me conscientia, mille testes, et ampliss[imum] virtuti theatrum. Caetera siue improbitati atque iniquitati hominum, siue meo fato tribuentur. Infestatur Mercurij mei et ⊗^{ae} locus tribus Lunaribus eclipsibus: χρονοκράτορες nunc sunt ☽ Η. horoscopus peruēnit per progressionem ad fines ♂ et breui instat □^a ⊖^{is}, finem factura, vti spero, miseriarum mearum: quarum ministros et instrumenta non minima Oporiniani successores se praebent. Est autem considerare operaeprecium: Quàm nihil inuitis fas quenquam fidere diuis: Sub ipsam horam eclipseis Solaris, quae abhinc triennum in ♋ accidit, fortè oblato tabellario dedi Isocraticum opus meis sumptibus perferendum: commentarijs neglectis ipse autor deprauatiss[ime] et sordidiss[ime] excuditur: typographi miris technis me hactenus deluserunt, nunc fraudant semisse pacti honorarij. Sed haec omnia leuiora, si cum praeuaricatione ista, quae si nihil aliud damni dederit (ὅπερ θεῶν ἐπὶ γούνασι κεῖται) et leuitatis, et stulticiae, et ingratitudinis aduersus C[aesaream] M[aiestatem] animi, et auariciae apud posteros condemnabit. Etsi à postremo hoc crimine curta supellex me facilè defendet. Quae si nota esset D. Martino Gerstmanno, veteri familiari meo, ioco fortassis non seriò magnum me Dominum nominasset. Et quidem gaudeo me talem nonnullis videri: quia fieri potest vt sim. Cum enim neque aedes, neque agros habeam, et census meus 700 f. sit, quos 40 annorum seruitute, in qua moriendum mihi est, coegi, et ea valetudo, vt in eius subsidium bibliothecam meam 600 taleris proscripterim, 600 f. vendere non potuerim: fortunas meas nullis aliorum opibus et dignitatib[us] commutatas velim, et saepè glorior

Δοῦλος ἐγὼ λύκιος γενόμην, καὶ σωμ' ἀναπήρος.

Καὶ πενίην ἴρος, καὶ φίλος ἀθανάτοις.

Itaque non est, quod Gerstmannus vel notitiae veteris, vel communium studiorum, vel reipub[licae] literariae ratione habita τὸ καλὸν τοῦ συμφέροντος προτιμήσει. Χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι. Mihi priuilegio non est opus: typographo gratificatus E. T. molestus fui. Sed idem soluturum se quod aequum sit, scripsit. Modò mature impetretur vel uniuersale duabus typographijs, Heruagianae et Episcopiae, vel speciale Demostheni, magno me E. T.^{ae} beneficio affectum iudicabo. Velle autem Bibliopoliorum perscrutatorem, vt initium praeftationis meae, sic etiam finem vidisse: qui est huiusmodi: Quòd minus etiam prudentiae vestrae hunc Isocraticum commentarium καὶ τὰ λοιπά. Vnde luce meridiana clarius appetet, eam praeftationem commentarijs non autori fuisse praeponendam. Cuius autem insaniae fuisse adimere praeftationem ad Imperatorem, nec ullam aliam addere? praesertim cum à scholarchis meis, qui et re parum lauta sunt, et ex munere suo nullos habent alios reditus, nisi labores et molestias, ne teruncium quidem ullum vel expetam vel expectem, vel accepturus sim? Imò etiam iacturam faciam. Nam gnomologiae et Isocraticorum exemplorum vectura, cum honorario, procuratori meo dato, f. 8 mihi constat: Bibliopego f. circiter 15 dandi

erunt, vbi tandem libros concinnarit: quos ferè bimestri spacio ab eo extorquere non possum. Alioqui iampridem E. T. nugas meas misissem. Quae si Norimbergam perferri non poterunt, operam dabo, vt legati Augustani Spiram eas secum asportent. Quòd si noua Isocratis editio aliquid turbarum dederit: Episcopius, priuilegijs non impetratis, στέργειν τὴν τύχην vnà mecum debedit, et E. T. προθυμίαν καὶ σπουδὴν grati animi memoria agnoscere. 19. Maij. Raptim. Nam hora me in scholam vocat τοῦ κατλίνα κατηγορήσαντα, δέον τῶν τυπογράφων.

Hiero[nymus] Wolfius
E. T. obseruantiss[imus].